

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/6/01

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 — 15623
Konu : Soru Önergesi

26..12./2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 22/12/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/10195 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Yılmaz TANKUT'un 7/6101 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK:

Cevap (4 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILMAZ TANKUT 7/6101 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ
CEVABI**

Aylar önce basında çıkan haberlerde, Tekel'in 1789 yılında yapılmış tarihi taş binasıyla 12 dönümlük Tekel Müzesi ve Kültür Merkezinin "soyulmaya" hazırlanıldığından bahsedilmekteydi. Geçtiğimiz günlerde yine basında çıkan haberlerde bu soygunun ve talanın hızla devam ettiğine dair iddialar yer almıştır.

İstanbul Paşalimanı'nda oluşturulan ve Osmanlı Devleti'nden bugüne gelen "Tekel Müzesi"nin ne yazık ki İstanbul'u 2010 Avrupa Başkenti'ne hazırlayan Kültür ve Turizm Bakanlığının ihmaline uğradığı görülmektedir. Bakanlığa geçmeden önce Avrupa'daki müzeleri aratmayan Tekel Müzesindeki eşyaların bugün kaderine terk edildiği ve müzenin harabeye döndüğü anlaşılmaktadır. Türkiye ekonomi tarihini merak edenlere; asırlık objeleri görsün, meraklarını gidersin diye oluşturulan bu "Tekel Müzesi" ortadan kaldırılarak ticari alana dönüştürmek isteyenlere fırsat verilmeye hazırlanılmaktadır.

Bu bilgiler çerçevesinde;

SORU 1 : Bakanlık olarak bu sahipsizlikten ve yapılan talandan haberiniz var mıdır?

SORU 2 : Bu müzenin akibeti hakkında bakanlık olarak neler yapmayı düşünüyorsunuz? Yapılan bu talana izin vermeye devam edecek misiniz?

SORU 3 : Söz konusu müzenin bu hale getirilmesinde etkisi ve suçu olanlar hakkında ve Bakanlığınızın ilgili birim ve personelleri ile ilgili ne yaptınız? Herhangi bir soruşturma başlattınız mı?

SORU 4 : Bu müzede bu işlemler kimler tarafından yapılmıştır? Eğer bunu yapan bir şirket ise o şirket hakkında ne tür işlemler yapacaksınız?

CEVAP 1-2-3-4 : İstanbul ili, Üsküdar ilçesi, Hacı Hesna Hatun Mahallesinde, Tütün ve Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş. (TEKEL) mülkiyetinde bulunan 107 pafta, 1310 ada, 155 parsel no'lu kültür varlığı olarak tescilli taşınmazın, Özelleştirme Yüksek Kurulunun 09/09/2005 tarihli ve 2005/114 sayılı kararıyla "üzerindeki muhdesatları (Tekel Müzesi) ile birlikte müze, sergi, kültür ve kongre merkezi olarak kullanılmak ve özelleştirme programında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının bünyesindeki tarihi eser ve eşyaların sergilenmesi kaydıyla" Bakanlığımıza tahsis edilmek üzere mülkiyetinin Maliye Hazinesine devrine karar verilmiştir.

Söz konusu karara istinaden Maliye Bakanlığının 19/01/2006 tarihli ve 02392 sayılı yazısı ile 4639 m² yüzölçümlü taşınmaz, "müze, sergi, kültür ve kongre merkezi ile özelleştirme programında bulunan kamu kurum ve kuruluşların bünyesindeki tarihi eser ve eşyaların sergilenmesinde, kültür varlıkları ile birlikte müze-sergi-kültür ve kongre merkezi olarak kullanılmak üzere Bakanlığımıza tahsis edilmiştir.

Bakanlık Makamının 13/04/2006 tarihli 55376 sayılı olurları ile anılan taşınmazın tahsis amacı doğrultusunda değerlendirilebilmesi için;

- Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünce, özelleştirme programında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının bünyesindeki tarihi eser ve eşyaların sergilenmesi amacıyla Sanayi Müzesi olarak düzenlenmesi,
- Bakanlığımız Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğünce Müzik Müzesi olarak düzenlenmesi,
- Çok amaçlı salon mekanlarının sinema ve toplantı salonu olarak düzenlenmesi,
- Bu fonksiyonlara hizmet verecek kafeterya, yeme-içme vb. mekanlarla ilgili işlemlerin Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü tarafından yapılması, uygun bulunmuştur.

Döner Sermaye İşletmesi Yönetim Kurulunun 02/02/2007 tarihli ve 2007/43 sayılı kararı ile Tekel Binasının yukarıda sıralanan fonksiyonlara yönelik onarım ve teşhir-tanzimi işinin yapılması kararlaştırılmıştır.

Ancak, İstanbul Atatürk Kültür Merkezindeki bakım ve onarım çalışmaları nedeniyle Bakanlığımıza bağlı hizmet birimleri için doğan mekan ihtiyacından ötürü söz konusu taşınmazın 2 yıl süreyle İstanbul Atatürk Kültür Merkezinde faaliyet gösteren birimlerin kullanımına verilmesi zarureti doğmuştur.

Bu kapsamda 107 pafta, 1310 ada, 155 numaralı parsel üzerinde yer alan tescilli Eski Tekel Binasının Bakanlığımız Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne 2 yıl süreyle tahsis edilerek İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Müdürlüğünün koordinasyonunda Bakanlığımız Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ile Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü kullanımına verilmesi Bakanlık Makamının 30/04/2008 tarihli ve 77093 sayılı olurlarıyla uygun bulunmuştur.

İstanbul Atatürk Kültür Merkezinin 2010 Avrupa Kültür Başkenti programında onarıma alınacak olması dolayısıyla, Atatürk Kültür Merkezinde bulunan birimler Tekel Binasına taşınmış, birimlerin ihtiyaçlarına göre binanın ana yapısına zarar vermeden hafif bölmeler yapılmıştır.

Tekel Binasında kurulması planlanan Sanayi Müzesi için ayrılan alanda teşhir edilecek olan ve Bakanlığımıza devredilen malzemelerden teşhir fazlası olanların Tekel tarafından belirlenecek uygun bir mekanda depolanması yönündeki talimat, 22/10/2008 tarihli ve 192035 sayılı yazımızla İstanbul Valiliğine iletilmiştir.

Binadaki eserlerden küçük olanlar kağıt ambalajlı olarak mukavva kutularda, diğer küçük makine ve eserler de jelatin ambalajlı olarak bu eserlere ayrılan üç odada raflarda kilitli olarak muhafaza edilmektedir. Çok ağır eserler binanın zemin katında bir arada depolanmış, orta ağırlıktaki eserler de bir ve ikinci katlarda depolanmış durumda iken, İstanbul Atatürk Kültür Merkezinde faaliyet gösteren birimlerin buraya taşınması sırasında yüklenici firma tarafından oluşturulan yeni hacimlerin ölü alanlarına özenli olarak taşınmıştır. Müzede bulunan taşınır eserlerin Bakanlığımızca teslim alınma çalışmaları sürdürülmektedir.

Daha önce Topkapı Sarayı Müzesi Müdürlüğü denetiminde bir özel müze olarak kuruluş çalışmaları başlatılan ve daha sonra İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi Müdürlüğü'nün bağlı birimi olarak işlevlendirilen ve henüz kuruluş, teşhir-tanzim çalışmaları tamamlanmayan Tekel Sanayi Müzesinde, İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi Müdürlüğü uzmanlarınca 21/11/2008 tarihinde yapılan inceleme sonucunda yapı içerisinde onarım, boya ve badana işlerinin ve koleksiyonda mevcut kültür varlıklarının envanter çalışmalarının devam ettiği tespit edilmiştir.

İstanbul ili, Üsküdar ilçesi, Hacı Esma Sultan Mahallesi, Paşalimanı Caddesi, 107 pafta, 1310 ada, 155 parselde yer alan taşınmaz, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 14/12/1974 tarihli ve 8172 sayılı kararı ile tespit ve ilan edilen Boğaziçi doğal ve tarihi sit alanında, 24/06/1983 tarihli ve 15175 sayılı kararı ile sınırları belirlenen öngörünüm bölgesinde kalmaktadır. Aynı kurulun 14/04/1973 tarihli ve 7086 sayılı kararı ile arpa ambarları (taş ambarlar) olarak tescil edilmiş, koruma grubu II olarak belirlenmiştir. Güncel rölövesi ve detayları 18/08/1999 tarihinde, restitüsyon projesi ve detayları ise 27/09/2000 tarihinde Koruma Kurulunca onaylanmıştır.

Konunun gazetede yer alması üzerine; Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdür Yardımcısı başkanlığında, İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü teknik elemanları, Topkapı Sarayı Müzesi, İslam Bilim Teknoloji Tarihi Müzesi elemanları ve İstanbul Atatürk Kültür Merkezi birim müdürleri ile eserler yerinde incelenmiş, yapılan tespitlerde zarar gören esere rastlanmamıştır.

Söz konusu binada yapılacak Sanayi Müzesi için bir ve ikinci katlarda ve üst üste gelen 550 m²'lik alanda, üretim şemalarına sadık kalınarak yeniden teşhir tanzim projesi hazırlanmasına karar verilmiş olup proje çalışmaları sürdürülmektedir.

